

NACIONES UNIDAS
DERECHOS HUMANOS
OFICINA DEL ALTO COMISIONADO

BAKEAREN TRENA:

Bidaia honen xedea honakoa da:
Haur guztiek **bakea**, **adiskidetasuna** eta
giza eskubideekiko errespetua sustatzen
dituen **hezkuntza** baterako duten
eskubidea ulertzea

SCHOOL

Haurrentzat egokitutako bertsioa:
ACNUDHren 2025 txostenaren bertsio
egokitua da, haurrei zuzendua,
bakerako eta tolerantziarako
hezkuntza eskuragarri, inklusibo,
ekitatibo eta kalitatezkoari buruzkoa,
haur guztientzat, bereziki egoera
ahulenetan daudenentzat.

[A/HRC/59/33](#)

AZKEN GELTORIA: GUZTIENTZAKO MUNDU BAKETSUA

ONGI ETORRI TRENERA!

Esploratzaile maiteok,
Abentura hastear dago!

Tren berezi honetan bidaia eder bat egingo duzue, **haur guztiek pertsonen arteko bakea, adiskidetasuna eta errespetua irakatsiko duen hezkuntza jasotzeko duten eskubidea** ezagutuko duzue, non bizi diren edo zer gertatu zaien kontuan hartu gabe.

Izan gaitezen **bakea eraikitzen duten haurrak!**
Ikas dezagun mundu baketsuago baterako bidea!

TICKET

12345

Hasi aurretik, hona hemen galdera potolo bat:

A, eta begiak ondo zabalik eduki bidaia osoan zehar! Izan ere, gure abenturako bide honetan ezkutatuta baitago erantzuna!

Zer esan nahi du haurrek *bakerako hezkuntzarako eskubidea* izateak?

- A. Bakean bizi diren gizarteetako haurrek soilik dute ikasteko eskubidea.
- B. Haur guztiek eskubidea dute eskolan seguru sentitzeko eta bakeaz eta besteenganako errespetuaz ikasteko.
- C. Kalifikazio onak dituzten haurrek soilik merezi dute heziketa ona.
- D. Eskolak irakurtzen eta batuketak egiten bakarrik irakatsi behar du, ez bakeari eta tolerantziari buruz.

Ondo erantzun ote duzu? Amaieran jakingo duzu!

Hezitzaileentzako eta beste helduentzako oharra:

Koaderno hau 8 eta 12 urte bitarteko ikasleentzat gomendatzen da, eta gazteei —baita egoera ahulean daudenei ere— laguntzen die ulertzen bakearen eta tolerantziaren aldeko hezkuntzarako duten eskubidea; baita aldaketa-eragile gisa duten rola ere, giza eskubideen nazioarteko estandarrekin bat etorritik. Hainbat lekutan erabil daiteke baliabide gisa: ikasgeletan, tailerretan edo etxean, beren adinerako egokiak diren elkarrizketak sustatzeko gai hauen inguruan: desberdintasunekiko errespetua, pentsamendu kritikoa, enpatia eta gatazkak modu baketsuan konpontzeko gaitasunak.

GURE IBILBIDE- MAPA

1. IRTEERA
GELTOKIA

2. AHOTSAK
JASOTZEN

3. HAURREN
ESKUBIDEEN
IPARRORRATZA

4. EKAITZ-
GARAIAK
GAINDITUZ

5. BAKERAKO
BIDEAK ERAIKITZEN

6. GURE
BIDAIAREN
POSTALAK

7. AZKEN
GELTOKIA

Guztiontzako
mundu baketsua

ESKUBIDEAK
LEHENIK

DENAK
DIRA ONGI
ETORRIAK

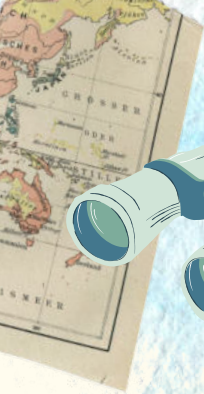
BIZITZA
ERREALERAKO
IKASKUNTZA

ESKOLA
SEGURUAK

GELTOKI
DIGITALA

BURUAK
BAKEAN,
BARNE
BAKEAN

1. IRTEERA GELTOKIA

Bidaia handi orok arrazoi edo motibazio bat behar du... eta motorra martxan jarriko duen norbait!

Bakearen Trena **Giza Eskubideen Kontseiluak** jarri zuen martxan. Giza Eskubideen Kontseilua **Nazio Batuen Erakundeko** herrialde-talde bat da, eta pertsona guztien eskubideak babesteko eta mundu osoan justiziaz tratatuko dituztela ziurtatzeko lan egiten du.

“Nazio Batuak” edo NBE munduko ia herrialde guztiek osatutako talde handi bat dira, eta elkarrekin lan egiten dute mundua leku seguruagoa, bidezkoagoa eta hobea izan dadin guztiontzat.

Eta NBEren barruan talde berezi bat dago: **NBEko Giza Eskubideen Bulegoa** (*hori da gure bulegoa!*). Eta **txosten berezi** bat prestatzea eskatu ziguten guri, tren honetarako bidaia-gida gisa, haur guztiek, edozein lekutan, **bakea**, **adiskidetasuna** eta **besteekiko errespetua** erakusten duen **hezkuntza** jasotzeko duten eskubideaz goza dezaten.

Horrek esan nahi du haur guztiek eskubide hori dutela, talde hauetakoek barne:

- Batzuetan **alde batera utziak** edo bidegabeki tratatuak direnak
- Gerra** edo gatazkak dauden tokietan bizi direnak
- Talde armatuetako kide** izan direnak

Denek dute eskubidea eskolara joateko eta bakea eraikitzen eta besteak errespetatzen ikasteko aukera izateko, eta modu honetan:

IRISGARRIA

Erraza izan behar du denentzat lortzea, non bizi diren edo zer zailtasun dituzten kontuan izan gabe.

INKLUSIBOA

Irekia eta atsegina guztiekin baita trebetasun, kultura edo sinesmen desberdinak dituztenekin ere.

EKITATIBOA

Bidezkoa haur bakoitzarentzat, laguntza behar dutenei laguntza berezia emanda, inor atzean gera ez dadin.

KALITATEZKOAK

Errespetuzko irakaskuntzekin, ikasteko gauza erabilgarriekin eta beste pertsona batzuei hazten, pentsatzen eta zaintzen lagunduko dieten ikasgaiekin.

2. AHOTSAK JASOTZEN

Txosten hau egiteko eta bidaia hasteko, **mundu osoko** jende askok bere **ideiak** eta **adibide errealak** partekatu dituzte:

Eta badakizu zer?

Zuek zarete, umeok, zuen bizitza hobekien ezagutzen duzuenak!

"Elkar errespetatzen eta ulertzen ikasten dugunean, **mundu hobe**a sortzen dugu."

BAZENEKIEN...?

Munduan hiru pertsonatik bat umea da, gutxi gorabehera! Horrek esan nahi du gure familia globalaren zati handi bat zaretela, eta **zuen ahotsa oso garrantzitsua dela!**

Bidaia honetan zihar mundu osoko haurrak gonbidatu ditugu beraien ideiak partekatuz.

Batzuetan eskoletan dituzten zailtasunei buruz hitz egin dute, hala nola:

Gelak beteegiak egoteaz

Eskola-jazarpena

Egia ez diren gauzak entzun behar izatea

Eremu ez-seguruak

Irakasleekiko konfiantza falta

Idea bikainak ere partekatu dituzte, eskolak **baketsuagoak** eta pertsona guztientzako **abegikorragoak** izan daitezten:

- ★ Eskolak leku seguruak eta pertsona guztientzako lagunkoiak izan behar dira, bidezko arauekin eta jazarpenik gabe, indarkeriarik gabe.
- ★ Irakasleek zuzen eta adeitasunez tratatu behar dituzte haur guztiak, eta bakeari eta errespetuari buruz irakasten ikasi behar dute.
- ★ Haur guztiak berdinean tratatu behar dira.
- ★ Haurrei erakutsi behar zaie nola jokatu seguru Interneten, eta zer den egia eta zer ez.
- ★ Eskolek ikasgela, material eta modu hobeak behar dituzte ikasten laguntzeko.
- ★ Umeek kultura desberdinetako beste haur batzuekin jolasteko aukera izan nahi dute, elkarrengandik ikasteko.
- ★ Ikasgai guztiek errespetua, bakea, adiskidetasuna eta giza eskubideak irakatsi behar dituzte.
- ★ Familiek eta komunitateek laguntza behar dute haurren eskubideak errespetatzen ikasteko.

Beste ideiarik okurritzen zaizu? Idatz ezazu!

"Hezkuntzak **gure pentsatzeko modua** eratzeko lagundu behar liguke, eta ez inposatu guk zer pentsatu behar dugun."

3. HAURREN ESKUBIDEEN IPARRORRATZA

Abentura handi honetarako oso tresna garrantzitsua dugu: norabide egokian gidatzen gaituen **iparrorratz bat**.

Iparrorratz hori **giza eskubideen nazioarteko legeak** dira, haur guztiek hezkuntza ona jasotzeko duten eskubidea babesten laguntzen duten arauak.

Arau garrantzitsuenetako batzuk mundu osoko herrialdeek sinatutako **akordio HANDIAK** dira. Akordio horien arabera, haur bakoitzak **eskolara joateko eskubidea** du, leku **seguru eta erosoan**:

Giza Eskubideen
Adierazpen
Unibertsala

Haurren Eskubideei
buruzko
Konbentzioa

Ekonomia, Gizarte eta
Kultura Eskubideen
Nazioarteko Ituna

Arau horiek esaten digute **hezkuntza ez dela soilik matematika edo irakurtzen ikastea**, baizik eta beste hauek ere irakatsi behar direla:

Jatorri, erlijio eta kultura desberdinetako pertsonak **errespetatu eta onartzen**.

Jende guztiarekin **adeitsuak eta zuzenak izaten**, berdin dio nondik datorren edo nor den.

Bakea eraikitzen ikastea eta lagunak egiten ikastea, guztiok elkarrekin eta zoriontsu bizi gaitezen.

ERRESPETUA

ADEITASUNA

JUSTIZIA

BAKEA

Herrialdeek ziurtatu behar dute **haur guztiak, bereziki gaizki pasatzen ari direnak**, bakerako bidean daudela

4. EKAITZ-GARAIK GAINDITUZ

Abentura orok ditu bere ekaitzak, baita Bakearen Trenak ere. **Erronka handiak** ditu, bai, ez baita erraza pertsona guztien arteko bakea, adiskidetasuna eta errespetua erakusten dituen hezkuntza lortzeko bidea.

1 Oztopoak bidean: Ikasteko oztopoak

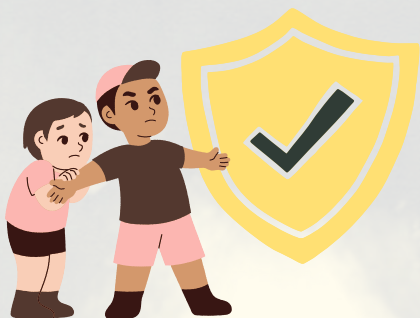
Baliteke haur batzuk **baztertuta sentitzea direnengatik, datozen lekuagatik** edo haien **eskolak ez direlako seguruak**, ezta abegitsuak ere. Batzuetan, **klaseak ez dira justuak**, ez dituztelako ahots garrantzitsu guztiak entzuten.

Haur guztiek merezi dute ikasteko eta hazteko aukera, baina oraindik asko dira hori lortu ez duten ikasleak.

2 Ekaitzak gatazka-eremuetan

Borrokak edo gerrak dauden lekuetan, Bakearen Trenaren trenbideak apurtuta edo blokeatuta egon daitezke. Eskolak kaltetuta egon daitezke, edo bertara joateko bideak arriskutsuegiak suerta daitezke. **Haur asko ikasi gabe geratzen dira, eta haien segurtasuna arriskuan dago.**

3 Bidaiari guztien babesa

Haur batzuek bereziki arrisku handiagoa dute, inguruan borrokak daudelako. Batzuetan **indarkeria erabiltzen duten taldeetan sartzera behartzen dituzte**, soldadu gisa. Horrelakoetan laguntza eta zaintza behar dute sendatzeko eta Bakearen Trenera itzultzeko, bertan ikasi, hazi eta berriro seguru senti daitezen.

4 Lainoa zeharkatzen: Ekaitzaren ondoren

Borrokak amaitzen direnean ere, bidaia ez da beti erraza izaten. Batzuetan, eskoletan **ez dira gauza onak irakasten, jendea batu beharrean, bereizi egiten dute**. Eta ondorioz, zaila egiten zaie haurrei elkar ulertzea eta bakean bizitzea.

5. BAKERAKO BIDEAK ERAIKITZEN

Nola? Ba haur bakoitzari modu seguruan bidaiatzen lagunduz, etorkizuneko **bakerantz**, **adeitasunerantz**, **justiziarantz** eta **inklusiorentz**.

ESKUBIDEAK LEHENIK

Geltoki honetan:

- Haur guztiak **jaio ondoren erregistratuta** daudela ziurtatzen dugu, ezagutuak izan daitezen eta eskolara joateko aukera izan dezaten.
- **Haurrei entzuten diegu**, haien eskubideak babesten ditugu eta eskolek hazten eta seguru sentitzen laguntzen dietela ziurtatzen dugu.
- Ikaskuntza leku guztietan gerta dadin egiaztatzen dugu, ez bakarrik ikasgeletan, baita **parkeetan**, **etxeetan**, **komunitateetan** eta **aldi baterako aterpeetan** ere.

DENAK DIRA ONGI ETORRIAK

Inork ez luke baztertuta sentitu behar. Ez dago diskriminaziorako lekurik Bakearen Trenean.

Geltoki honetan:

- Pertsonak defendatzen ditugu gaizki tratatzen dituztela ikusten dugunean, esate baterako **jazarpena**, **arrazakeria** edo **bazterketa gertatzen direnean**.
- **Neskek eta mutilek** gauza berberak egin ditzaketela sinesten dugu, eta elkarrekin ikas dezaketela leku seguru batean.
- Pertsona guztiak ikastetxean seguru eta ongi etorriak sentitzea ziurtatzen dugu, baita **desgaitasunen** bat duten haurrak, **LGBTIak**, **indigenak**, **talde minoritarioko** kide direnak, **beren etxea utzi** behar izan dutenak edo **etxera itzuli ezin direnak**.

BIZITZA ERREALERAKO IKASKUNTZA

Geltoki honetan:

- Ikastearekin batera, haur bakoitzaren **kultura**, **komunitatea** eta **errealitatea** errespetatzen ditugu.
- Modu **sortzaile** eta **dibertigarrian** irakasten dugu, horretarako artea, ipuinak, musika eta jolasak erabiliz.
- **Ikuspuntu desberdinak** partekatzen ditugu, historiaren zati bat bakarrik irakastea saihestuz.

Haurren bizitzekin, hizkuntzekin eta kulturekin bat egingo duen hezkuntza behar dugu.

Haurrek hobeto ikasten dute seguru eta errespetatuta sentitzen direnean.

Geltoki honetan:

- **Indarkeriarik, jazarpenik edo beldurrik gabeko** eskolak eraikitzen ditugu.
- **Ez esaten diogu zigor fisikoari** eta gainontzeko praktika kaltegarriei.
- Haurrak **errespetatuak, baloratuak eta entzunak** senti daitezen ziurtatzen dugu

ESKOLA
SEGURUAK

GELTOKI
DIGITALA

BURUAK
BAKEAN,
BARNE
BAKEAN

Geltoki honetan:

- Egia eta gezurrak bereizteko **trebetasun digitalak** ikasten ditugu.
- Gorrototik, mezu kaltegarrietatik eta albiste faltsuetatik **babesten gara** Interneten.
- Gauza onetarako erabiltzen dugu Internet: **beste pertsona batzuekin modu baketsuan konektatzeko**, ideiak partekatzeko eta gauza berri eta apartak ikasteko.

BAKERAKO BIDEAK ERAIKITZEN:

Geltoki honetan:

- Giza eskubideei eta bakeari buruz irakasten dugu, **benetako esperientziak** eta jarduera dibertigarriak erabiliz.
- **Bizitzarako garrantzitsuak diren trebetasunak** ikasten ditugu: arazoak borrokatu gabe konpontzen, erabaki onak hartzen, gure emozioak ulertzen eta geure kasa pentsatzen.
- Ziurtatzen dugu **irakasleak prest daudela** arretaz eta errespetuz irakasteko.

Hezkuntzak lagundu egin behar du haurrak pertsona atseginak, bidezkoak eta gogoetatsuak izaten, bakeaz arduratzen, eta besteak errespetuz tratatzen.

JAZARPENIK ETA TRATU
BIDEGABERIK EZ

BESTE PERTSONA BATZUK
ETA HAIEN KULTURAK
ERRESPETATU

GIDATZEN GAITUZTEN
IRAKASLE ATSEGINAK

DENOK GARA
ONGI ETORRIAK

GEURE BURUAREN JABE
IZANIK PENTSATZEA

ENPATIA

ARAZOAK BORROKATU
GABE KONPONTZEA

EZBERDINTASUNAK
OSPATZEA

NESKA ETA MUTILENTZAKO
AUKERA BERDINAK

BESTEEI LAGUNTZEA

IKASTETXEAN ETA
INTERNETEN SEGURU
SENTITZEA

6. GURE BIDAIAREN POSTALAK

Bidaia honetan gurekin daramatzagun ideia eta irakaspen garrantzitsuak dira.

1

Bakea ez da soilik “ez borrokatzea”

Egunero elkarrekin adeitsu eta zintzo jokatzeko esan nahi du, baita ados ez gaudenean ere.

2

Bakeaz eta errespetuaz irakasten duen hezkuntza eskubidea da!

Kontua ez da soilik matematika edo irakurtzen ikastea, baizik eta pentsatzen, arazoak konpontzen, erabaki onak hartzen eta besteak errespetuz tratatzen laguntzea.

3

Haurrak beren bizitzetan adituak dira

Zure ahotsa garrantzitsua da! Mundu hobea eta baketsuagoa eraikitzen laguntzeko eskubidea duzu.

4

Ikaskuntza baketsua haur guztientzat

Herrialde guztietan, gela guztietan, batez ere gerrak dauden lekuetan bizi direnentzat edo baztertuak direnentzat.

5

Denok dugu zereginen bat

Gobernuek, irakasleek, familiek... eta ZUK, JAKINA! Elkarrekin ziurta dezakegu eskolak seguruak, inklusiboak eta itzaropenezkoak izatea.

Orain hau dakizularik... zer eska dezakezu zuk?

➡ **Ausardiaz hitz egin** zure eskolako adeitasuna, justizia eta segurtasunaren alde.

➡ **Eskatu helduei** haurrak ere kontuan har ditzatela hauen bizitzari eragiten dioten erabakietan.

➡ **Tratatu besteak errespetuz** — bakea zurekin hasten da!

7. AZKEN GELTOKIA:

Guztiontzako mundu baketsua

Gure bidaiaren azken geltokira iritsi zara... baina hau hasiera besterik ez da! **Bakearen eraikitzaile gisa hasi duzun bidaiak** aurrera jarraitzen du, eta zure lana bete behar duzu!

AURKITU ERANTZUNA!

Gogoratzen al duzu hasieran egindako galdera? Hona hemen erantzuna:

B Haur guztiek eskubidea dute eskolan seguru sentitzeko eta bakeaz eta besteenganako errespetuaz ikasteko.

Asmatu al zenuen? Asmatu ez baduzu, ez kezkatu! Urrats bakoitza aukera bat izan da honako hau ikasteko: **zergatik den garrantzitsua haurrei mundu baketsu bat eraikitzen irakastea.**

ZURE DIPLOMA

Idea handitan zehar bidaiatu duzu, pentsamendu garrantzitsuak partekatu dituzu, eta orain zure komunitatean **bakea eraikitzen** hasteko unea da.

EGIN KLIK HEMEN ZURE BAKE ERAIKITZAILE DIPLOMA DESKARGATZEKO

Inprimatu, zintzilikatu eta erakutsi besteei zeren alde zauden, zer defendatzen ari zaren!

Eta azken misio handi bat zuretzat:

Nola lagun dezakezu bakea zure eskolara, familiara edo komunitatera eramaten?

Egin ezazu bakearen aldeko kartel bat, idatzi poema bat, egin zerbait zure lagunekin edo asmatu zure bakearen ikur propioa!

Hona hemen zure irudimenari hegoak emateko galdera batzuk:

- Zer da bakea zuretzat?
- Zer adeitasun-ekintza txiki egin dezakezu aste honetan?
- Nola lagun dezakezu beste pertsona batzuk seguru, entzunda eta errespetatuta senti daitezen?
- Arazoak konpontzeko modu baketsu bat erakutsi diezaiokezu norbaiti?

BAKEAREN TRENA

Haurrentzat egokitutako bertsioa:

Giza Eskubideetarako Nazio Batuen Goi Komisarioaren Bulegoaren (ACNUDH) 2025 txostenaren bertsio egokitua da, hurrei zuzendua, bakerako eta tolerantziarako hezkuntza eskuragarri, inklusibo, ekitatibo eta kalitatezkoari buruzkoa, haur guztientzat, bereziki egoera ahulenetan daudenentzat.

[A/HRC/59/33](#)

UN Etxeak eta Bakunek egindako itzulpena, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen eta Biktimen Arretarako Zuzendaritzaren laguntzarekin

JUSTIZIA ETA GIZA
ESKUBIDEEN SAILA
DEPARTAMENTO DE JUSTICIA Y
DERECHOS HUMANOS